

ผลการจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์รายวิชาเพิ่มเติม
เรื่อง การเขียนภาพพะเหวด ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยปราชญ์ชาวบ้าน

The outcome of learning activities organized for the art substance
in the topic of pawet painting emphasizing local identity
for grade – 3 students relying on local philosophers

อาทิตย์ เกษจันทร์ (Atit Ketchun) *

วัชรินทร์ ศรีรักษา (Wacharin Sriraksa) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระทัศนศิลป์รายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการเขียนภาพพะเหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นโดยปราชญ์ชาวบ้าน เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักเรียนที่ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติการเขียนภาพพะเหวด ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยปราชญ์ชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างใน การวิจัย เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาเพิ่มเติม โรงเรียนหนองเรือวิทยา อำเภอนางรอง จังหวัดขอนแก่น สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 40 คน จากการเลือกแบบ เຈຈຈຈ (Purposive Sampling) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Pre-experimental Research) ซึ่งทำการ ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว (One – Shot Case Study) วัดผลเฉพาะหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผนใช้เวลา 16 ชั่วโมง 2) แบบฝึกปฏิบัติการเขียน ภาพพะเหวดที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นจำนวน 8 ชุด 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนร้อยละ 80.23 ของนักเรียนทั้งหมด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มของแบบทดสอบทางการเรียน 2) นักเรียนร้อยละ 100 มีทักษะ การปฏิบัติการเขียนภาพพะเหวด ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 3) ผลการศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยปราชญ์ชาวบ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.46$)

คำสำคัญ: การเขียนภาพพะเหวด เอกลักษณ์ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน

Keywords: Pawet Painting Wmphasizing Locat Identily Locat Philosophers

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนศิลปะ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The purpose of the present research included 1) to study grade 3 students' learning achievement in the art substance in the topic of Pawet Painting Emphasizing Local Identity which Relying on Local Philosophers and had been stipulated that at least 80 of the student passed the prescribed passing criterion of 75% of the full marks, 2) to study the students' Pawet Painting Emphasizing Local Identity skill passed the prescribed passing criterion of 70% and 3) to investigate the students' opinion towards learning by relying on local philosophers. The target group consisted of 40 grade 3 students' in Nong Rua Wittaya School in Nong Rua district, Khon Kaen Province, under Secondary Educational Service Area Office 25, during the second semester of 2011 academic year, which were purposively selected by pre-experimental research with one-shot case study. The data were analyzed by using post-test to find out the percentage and mean. The tools used for the study were 1) 8 lesson plans which took 16 hours to complete, 2) 8 Pawet Painting Emphasizing Local Identity practice books, 3) a 30 items learning achievement test and 4) a questionnaire on the students' opinion towards learning by relying on local philosophers.

The findings: 1) About 80.23 % of students who took learning achievement test passed the prescribed passing criterion of 80% of full marks. 2) About 100% of students had Pawet Painting Emphasizing Local Identity skill passed the prescribed passing criterion of 70% 3) The opinion towards relying on local philosophers learning, as a whole, was at a "high" level ($\bar{X}$ = 4.46).

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนหนองเรือวิทยาเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะได้เปิดรายวิชาเพิ่มเติม สาระทัศนศิลป์ วิชา การเขียนภาพพะเหวด ด้านการสอนของครูเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เพราะเป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม อันพึงประสงค์ ความสามารถ ความคิดและสติปัญญา ตลอดจนช่วยให้มีทักษะในการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุขในการประยุกต์ปรับใช้จากคุณธรรมจากเรื่องราวในผ้าพะเหวด ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประจำวัน ปลุกฝังให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าอนุรักษ์ สืบสานผลงานจิตรกรรมพื้นบ้าน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทั้งความรู้ความสามารถทักษะทางวิชาเพิ่มเติมเรื่องการเขียนผ้าพะเหวด โดยเฉพาะสมรรถภาพในการจัดการเรียนรู้พบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการเขียนภาพและความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก เนื่องจากปัญหาหลายด้าน เช่น ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนยังคงให้นักเรียนยึดการฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกตัวอย่าง ครูขาดการสาธิตขั้นตอนการเขียนภาพให้นักเรียนได้ดูเป็นตัวอย่าง ครูใช้วิธีการอธิบายแล้วใช้สื่อภาพตัวอย่างจากหนังสือ เอกสาร ภาพโปสเตอร์ พุทธประวัติ เวลสันดรชาดกประกอบการเรียนรู้ ครูปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพียงแต่ในห้องเรียนส่งผลให้ขาดบรรยากาศการเรียนรู้ หรือแม้แต่การที่นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชา การเขียนภาพพะเหวด เนื่องจากเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวข้องกับพุทธประวัติ ก็ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียนวิชาการเขียนภาพพะเหวดด้วยเหมือนกัน

พระราชบัญญัติทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จึงได้มีการใช้แหล่งความรู้ในห้องถิ่นซึ่ง

หมายถึง แหล่งวิชาการหรือแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น แต่ละแห่งซึ่งเป็นสถานที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่ ประกอบไปด้วย บุคคล สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ กิจกรรมในชุมชน ซึ่งสามารถ นำมาจัดในการเรียนการสอน เพื่อก่อประโยชน์สูงสุดแก่ตัว นักเรียนเองสู่การเรียนการสอนจึงนับว่าเป็นวิธีการหนึ่ง ที่จะส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น การจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม การเขียนภาพพะเหวดจึงควรได้รับการ ส่งเสริมหรือปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยอาศัยแหล่งความรู้ ประเภทบุคคล ซึ่งหมายถึงปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำปราชญ์ชาวบ้านที่มีความ สามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญเฉพาะทางมาร่วมจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น โดยร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ จัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบพร้อม ทุกขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ชี้นำเสนอและรับรู้ 2) ชี้นำแผน 3) ชี้นำปฏิบัติการ 4) ชี้นำสรุปและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ดังกล่าว

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษา การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การเขียนภาพพะเหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยปราชญ์ ชาวบ้าน ที่สั่งสมความรู้ความสามารถ รูปแบบ วิธีการเขียน ตลอดจนเทคนิคในการเขียนภาพที่เป็นแบบโบราณ ที่ได้รับการ ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ โดยการให้นักเรียนได้ฝึก วาดภาพเรื่องราวต่าง ๆ ที่ปรากฏบนผ้าพะเหวด ซึ่งถือ ได้ว่างานศิลปะเหล่านั้น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นและ ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ ศิลปะการวาดภาพเรื่องราวต่าง ๆ ลงบนผ้าพะเหวด ซึ่งเป็นงานจิตรกรรมพื้นบ้านประจำท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียน มีความชื่นชอบภูมิใจในท้องถิ่นและเกิดความรักความ ผูกพันต่อท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งการที่ผู้เรียนได้ศึกษา จากสื่อ และจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นของจริงทำให้ผู้เรียน ได้มีการพัฒนาการด้านการเรียน ปลูกฝังให้เกิดการอนุรักษ์ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551 ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวัน ตระหนักคุณค่า เป็นการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาไทยที่มีคุณค่าไว้ไม่ให้สูญหายไป อีกทั้งนักเรียน ยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนเพื่อประกอบอาชีพ ในอนาคตได้ดีอีกด้วยนอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดย ปราชญ์ชาวบ้านนี้ ส่งผลให้เกิดเป็นประโยชน์และมีความ สำคัญต่อท้องถิ่นชุมชน และสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

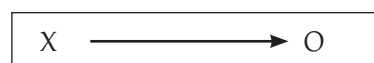
1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระ ทศศิลป์ รายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการเขียนภาพพะเหวด หน่วยที่ 4 การเขียนเรื่องราวในภาพวาดผ้าพะเหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นโดยปราชญ์ ชาวบ้านเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม และจำนวน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

2. เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติการเขียนภาพ สาระ ทศศิลป์ รายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการเขียนภาพ พะเหวด หน่วยที่ 4 การเขียนเรื่องราวในภาพวาดผ้าพะเหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 3 รายวิชาเพิ่มเติม ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยปราชญ์ชาวบ้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงกึ่งทดลอง (Pre-experimental Research) ซึ่งทำการ ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว (One – Shot Case Stud) วัดผลเฉพาะหลังการทดลอง ซึ่งเขียนเป็น แผนภูมิได้ ดังนี้ (ประภาภรณ์ อินทวงศ์, 2551)

X หมายถึง การจัดการกระทำทดลอง (Treatment)

O หมายถึง การวัดผลหลังการทดลอง (Posttest)

คือ

2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1) ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองเรือวิทยา อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 326 คน

2) กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 เป็นกลุ่มสนใจที่เลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติมเรื่องการเขียนภาพพะเหวด จำนวน 40 คน โรงเรียนหนองเรือวิทยา อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปราชญ์ชาวบ้านเรื่อง การเขียนภาพพะเหวดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การเขียนเรื่องราวในภาพวาดผ้าพะเหวด มีจำนวน 8 แผน

2) แบบฝึกปฏิบัติการเขียนภาพสาระทัศนศิลป์รายวิชาเพิ่มเติม การเขียนภาพพะเหวด เรื่องการเขียนเรื่องราวในภาพวาดผ้าพะเหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นจำนวน 8 ชุด

3) แบบประเมินการปฏิบัติการเขียนภาพพะเหวด

4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องการเขียน ภาพ พะเหวด หน่วยที่ 4 การเขียนเรื่องราวในภาพวาดผ้าพะเหวด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยปราชญ์ชาวบ้าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์ เรื่อง การเขียนภาพพะเหวด หน่วยที่ 4 การเขียนเรื่องราวในภาพวาดผ้าพะเหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 ชั่วโมง

โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) การวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ (X) การหาค่าร้อยละ (%) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

2) การสร้างแบบประเมินภาคปฏิบัติในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาแนวทางการประเมินจากเอกสารแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แล้วนำมาปรับให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้ คะแนนเต็ม 12 คะแนน ระดับคะแนน 4 คะแนน ขึ้นไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

3) การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม เรื่องการเขียนภาพพะเหวดที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยปราชญ์ชาวบ้าน หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีการแปรความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

4.51- 5.00	หมายความว่าเห็นด้วยมากที่สุด
3.51- 4.50	หมายความว่าเห็นด้วยมาก
2.51- 3.50	หมายความว่าเห็นด้วยปานกลาง
1.51- 2.50	หมายความว่าเห็นด้วยน้อย
1.00-1.50	หมายความว่าเห็นด้วยน้อยที่สุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ

75 ขึ้นไป จากการวิจัยพบว่า จำนวนนักเรียน 40 คน และมีนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า 24 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 คือ จำนวน 5 คน 24 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน จำนวน 35 คน

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75

จำนวนนักเรียน ทั้งหมด	เกณฑ์ที่ผ่าน 75 %		จำนวนนักเรียน		ร้อยละของนักเรียน	
	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์
40	30	75	35	5	87.5	12.5

จากตารางที่ 1 นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 35 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 2 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

คะแนนเต็ม	เกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด 80 %		คะแนนของนักเรียน ทั้งหมด		ร้อยละของคะแนน เฉลี่ย
	คะแนนที่ ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	
30	24	80	24.07	1.97	80.23

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนร้อยละ 80.23 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ตามที่โรงเรียนกำหนด ร้อยละ 80

2. การประเมินทักษะการปฏิบัติการเขียน ภาพพะเหวด ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จากการวิจัย พบว่า การประเมินทักษะปฏิบัติการเขียนภาพ เรื่อง การเขียน ภาพพะเหวด ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยค่าร้อยละของคะแนนเปรียบเทียบกับเกณฑ์การ

ผ่านของโรงเรียนคือ มีเกณฑ์การผ่านตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป พบว่า คะแนนทักษะปฏิบัติผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คือ 68 คะแนน จากคะแนนเต็ม 96 คะแนน นักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 3 สรุปภาพรวม ร้อยละของคะแนนทักษะการปฏิบัติการเขียนภาพพะเหวด ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มที่ 1 - กลุ่มที่ 13

กลุ่มที่	คะแนนแบบฝึกปฏิบัติการเขียนภาพพะเหวด								รวม 96	ร้อยละ 100	เกณฑ์	
	ชุดที่ 1(12)	ชุดที่ 2(12)	ชุดที่ 3(12)	ชุดที่ 4(12)	ชุดที่ 5(12)	ชุดที่ 6(12)	ชุดที่ 7(12)	ชุดที่ 8(12)			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	7	8	10	9	10	9	8	9	70	72.9	ผ่าน	-
2	8	7	9	10	10	10	9	9	72	75	ผ่าน	-
3	9	9	10	10	8	10	7	9	72	75	ผ่าน	-
4	10	10	9	9	12	10	10	12	82	85	ผ่าน	-
5	8	8	10	9	10	10	10	9	74	77	ผ่าน	-
6	9	10	10	10	12	10	10	12	83	86	ผ่าน	-
7	9	9	10	12	9	12	10	10	81	84	ผ่าน	-
8	9	9	10	12	10	12	10	10	80	83	ผ่าน	-
9	7	9	10	8	10	9	7	10	70	72.9	ผ่าน	-
10	9	9	10	9	10	10	10	9	76	79	ผ่าน	-
11	9	9	10	10	12	10	12	10	82	85.4	ผ่าน	-
12	10	10	10	10	12	10	12	12	86	89.5	ผ่าน	-
13	7	8	10	8	10	9	7	9	68	70	ผ่าน	-
รวม	111	115	128	126	135	131	122	130	996	1034.7	-	-
เฉลี่ย	8.5	8.8	9.8	9.6	10.38	10.07	9.38	10	76.61	79.59	-	-
%	70.38	73.33	81.66	80	86.5	83.91	78.16	83.33	79.80	82.90	-	-

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนแบบฝึกปฏิบัติการเขียนภาพพะเหวด ของนักเรียน กลุ่มที่ 1 - กลุ่มที่ 13 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คือ 68 คะแนน จากคะแนนเต็ม 96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.59

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยปราชญ์ชาวบ้าน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนภาพพะเหวดโดยปราชญ์ชาวบ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.46$) ส่วนความคิดเห็นรายด้าน เรียงลำดับได้ดังนี้คือ ความคิดเห็น

เกี่ยวกับวิธีการสอนโดยปราชญ์ชาวบ้าน ($\bar{X} = 4.53$) ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน ($\bar{X} = 4.52$) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน ($\bar{X} = 4.46$) และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการเรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน ($\bar{X} = 4.34$)

ตารางที่ 4 สรุปภาพรวมความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนภาพพะเหวดโดยปราชญ์ชาวบ้าน

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนโดยปราชญ์ชาวบ้าน	4.53	0.86	มากที่สุด
2	ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน	4.52	0.71	มากที่สุด
3	ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการเรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน	4.34	0.71	มาก
4	ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน	4.46	0.61	มาก
รวม		4.46	0.28	มาก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ครูผู้สอน ควรนำวิธีการสอนโดยปราชญ์ชาวบ้านไปใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อื่นเนื่องจากวิธีการสอนโดยปราชญ์ชาวบ้าน เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้าน ตระหนักและรู้คุณค่าของภูมิปัญญาชาวบ้าน นักเรียนได้ทำกิจกรรมได้ปฏิบัติตามสถานการณ์จริงและจากปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญทางได้รับความรู้ในการเป็นผู้นำและผู้ตาม มีเหตุผลมากขึ้นความรู้และเนื้อหาที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านตามสภาพจริงในโรงเรียนและชุมชน

นักเรียนมีโอกาสดำเนินการความคิดสร้างสรรค์ในงานศิลปะ ช่วยให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2. การจัดเวลาเรียนไม่ควรจัดในคาบที่ 1 และคาบที่ 2 ในภาคเช้าเนื่องจากมีกิจกรรมการเคารพธงชาติ การแจ้งข่าวสารทางโรงเรียน และกิจกรรมโฮมรูม ทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนคาบแรกนักเรียนไม่พร้อม จึงทำให้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. ในการแบ่งกลุ่ม ควรให้นักเรียนเลือกกลุ่มตามความสมัครใจ เพื่อที่จะได้กล้าแสดงออกทางความคิดเห็น เข้าใจข้อตกลง กติกา ในการที่จะสามารถปฏิบัติกิจกรรมจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

4. ในการปฏิบัติการเขียนภาพระบายสีลงบนผ้าผืนยาว มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่กว้าง เช่น ถนนคอนกรีต ได้อาคาร ลานหน้าอาคารเรียน หรืออื่น ๆ ครูผู้สอนควรเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ได้แก่ ไม่มีเสียงและกลิ่นรบกวน ไม่กีดขวางทางจราจร ไม่เป็นพื้นที่เส้นทางคมนาคม ไม่เป็นพื้นที่ใช้สอยของกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ครูผู้สอนควรเพิ่มพูนความรู้จากการเรียนรู้โดยประชาชนชาวบ้าน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยจัดหาสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ วีดิทัศน์ ภาพถ่าย ภาพวาด และครุภัณฑ์นักเรียนไปศึกษาในสถานที่จริงในชุมชน ได้แก่ วัด ศาลาการเปรียญ โบสถ์ หรือศาสนสถานต่าง ๆ ที่มีภาพเขียนพุทธชาดกเรื่องพระเวสสันดร ซึ่งสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้เร็วขึ้น เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีความสุขจากการได้เรียนรู้ เกิดความรักความผูกพันและ ห่วงแหน ในผลงานจิตรกรรมพื้นบ้านของท้องถิ่นมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ทิศนา แคมมณี. (2548). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: บริษัท ด้านสหภาพการพิมพ์ จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรทิพย์ สมเจียงใต้. (2547). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์เวียงโดยใช้แหล่งความรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาگانเหลือง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรพิสิฐ ทักสิน. (2540). **ผ้าผืนยาวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา (เน้นมนุษยศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลัดดา ศิลาน้อย. (2550). **การสอนโดยใช้แหล่งความรู้ในชุมชน (เอกสารประกอบการอบรม)**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วาสนา คำปน. (2547). **การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้การสอนเรื่องการเขียนภาพระบายสี ที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อังศนา ตุงคสมิตและคณะ. (2545). **การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยแหล่งความรู้ในชุมชน วิชาการสอนกฎหมายในโรงเรียน**. (รายงานการวิจัย) ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.